

BLOGGEN VOOR EEN BETERE WERELD

Bij ontwikkelingswerk denken we vaak aan voedselhulp of medicijnleveringen aan de derde wereld. Monique Doppert van Hivos, schetst een heel ander beeld van ontwikkelingswerk anno 2014. “Wij steunen digitale activisten, zoals jonge bloggers en twitteraars, in hun digitale strijd om een vrije, eerlijke en duurzame wereld.”

Wat is Hivos?

“Hivos is een Nederlandse stichting die in 1968 is ontstaan vanuit de solidariteitsbeweging. De naam is een afkorting van Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking. Hivos strijdt wereldwijd tegen armoede, onderdrukking en discriminatie. Het gros van ons budget komt van het ministerie van Buitenlandse Zaken. We zijn actief op het gebied van financiële diensten en bedrijfsontwikkeling, duurzame productie, mensenrechten en democratisering, hiv/aids, kunst en cultuur, gender, vrouwen en ontwikkeling, ICT en media.”

Wat is jouw rol binnen deze organisatie?

“In het laatstgenoemde thema ben ik nu zeven jaar werkzaam als Programme Officer West Asia. In deze functie houd ik me bezig met de ontwikkeling en implementatie van ons ICT- en mediaprogramma in het Midden-Oosten.”

Ontwikkelingswerk heeft niet echt een flitsend imago.

“Dat beeld verdient bijstelling, het is een enorm sprankelend en levendig werkveld! De materie is gigantisch actueel. Hivos is een flexibele organisatie en het contact met onze partners, de organisaties en individuen waar we ter plaatse mee samenwerken, is ontzettend leuk en inspirerend. Ik zie veel creativiteit, innovatieve oplossingen en nieuwe ideeën. Wij steunen als organisatie vaak initiatieven die niet zo snel worden geassocieerd met traditionele ontwikkelingssamenwerking.”

Wat wil Hivos bereiken op het gebied van ICT en media in het Midden-Oosten?

“Onze hoofddoelen zijn vrijheid van expressie en communicatie- en informatievrijheid op weg naar een vorm van democratie. Onze focuslanden waren in eerste instantie Iran, Syrië en Irak, maar momenteel hebben we officieel alleen nog toegang tot Irak. In Iran staan we op de zwarte lijst en in Syrië is het sinds 2011 natuurlijk ook lastig opereren. Dat betekent niet dat we stilzitten. We werken nog wel samen met Iraniërs en Syriërs in het buitenland en zijn daarnaast actief in andere landen, zoals Libanon, Egypte en Tunesië.

We verlenen subsidies aan projecten van individuen en organisaties ter plaatse. En draaien ook zelf aan de knoppen, met de uitvoering van onze eigen programma's. We zijn bijvoorbeeld net gestart met een project 'creatief ondernemerschap'. Hierbij investeren we in creatieve talenten

“Kracht digitale media wordt onderschat”

en start-ups, die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de diversiteit van het medialandschap en de maatschappelijke informatievoorziening in het Midden-Oosten. Wij faciliteren vanuit de overtuiging: geef iemand een hengel en hij leert zelf vissen. We werken vanuit Den Haag, maar hopelijk kunnen we binnen afzienbare tijd een regio-kantoor openen ergens in het Midden-Oosten.” ►

Hoe belangrijk is online communicatie in politiek instabiele regio's?

"Heel belangrijk! In veel landen in het Midden-Oosten is het niet zo best gesteld met de persvrijheid. Internet biedt nog enige ruimte voor burgers en bloggers om hun stem te laten horen. Dat komt doordat internet een relatief nieuw medium is, dat voor veel mensen toegankelijk is. De bevolking van het Midden-Oosten bestaat voor circa 60 á 70 procent uit jongeren onder de dertig jaar. Die zijn vrijwel allemaal in het bezit van een mobiele telefoon. Ontwikkelingen gaan er razendsnel en alle ICT-mogelijkheden worden ten volle uitgebaat. De jongeren in het Midden-Oosten hebben de computerfase overgeslagen en zijn direct overgegaan op de mogelijkheden van mobiele telefoons. Sociale media als Facebook en Twitter zijn enorm handige middelen gebleken om berichten door te geven

en een volksofstand te organiseren. Wat opvalt is de bravoure, openbaarheid en professionaliteit van digitale activisten. Een van onze partners is Global Voices Online, een wereldwijd netwerk van bloggers. Het is een citizen media-platform, waarbij alle informatie voor online publicatie door journalisten wordt gecheckt. Tijdens de jaarlijkse Arab Bloggers Meeting, afgelopen januari in Amman, viel mij ook op dat de *techies* in de Arabische regio een mix zijn van mannen en vrouwen. Programmeren kun je doen vanuit je eigen huis. Dat stimuleert ook vrouwen om online op te komen voor hun eigen toekomst."

Waarom is daar niet geprobeerd om de Facebook- en Twitter-revolutie te voorkomen?

"De Arabische revolutie in 2010 werd mede mogelijk gemaakt door een totale onderschatting van de kracht van digitale media, door de wat oudere machthebbers. Zij dachten dat internet en sociale media vooral werden gebruikt door een handjevol *geeks* en *nerds*, die er toch niemand mee zouden bereiken. Een mooie anekdote hoorde ik van Bassel, de Syrische jongen die ik drie jaar lang heb gevolgd. Bassel is een jonge internetondernemer die uitgroeide tot verzetsheld, door met zijn mobiele telefoon de Syrische opstand vast te leggen en te verspreiden via social media. Op een gegeven moment wordt hij opgepakt en ondervraagd door de veiligheidsdienst. De ondervragers snappen niet hoe internet werkt en typen een url in met apenstaartjes, waarop Bassel vraagt: 'Zal ik even helpen?'. Dit was drie jaar geleden de realiteit."

Voelen jullie je verantwoordelijk voor de digitale veiligheid van partners?

"Ja, zeker. Maar digitale veiligheid is heel ingewikkeld. Activisten, journalisten, fotografen, filmmakers en kunstenaars zijn bij uitstek mensen die online gevolgd worden en daardoor in de problemen kunnen raken. Zij kunnen afgeluisterd, gevolgd en gehackt worden. In samenwerking met partners proberen we dat te voorkomen. Het Tactical Technology Collective helpt mensen om veilig online te gaan. Zij geven onder meer trainingen en ontwerpen software om blokkades

Digitale tips van Monique

Bloggers

[HTTP://GLOBALVOICESONLINE.ORG](http://GLOBALVOICESONLINE.ORG) Bloggers wereldwijd zijn te vinden via Global Voices Online; selecteer land of onderwerp.

Twitteraars

[@SYRIADEEPLY](#) Onafhankelijke site met verhalen, commentaren, analyses en nieuws uit Syrië.

[@WEDDADY](#) Mauritiaans-Amerikaanse activist gericht op de burgerrechten in het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

[@JUSTAMIRA](#) Redacteur bij Global Voices Online voor het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

[@FERNANDEVETETS](#) Correspondent voor De Persdienst, Trouw, The Independent en The Economist, gestationeerd in Beiroet.

Websites

WWW.DOPPERT.NL Website van Monique Doppert

WWW.TACTICALTECH.ORG Tactical Technology Collective

WWW.SMEX.ORG Social Media Exchange (SMEX)

[HTTP://AB14.GLOBALVOICESONLINE.ORG](http://AB14.GLOBALVOICESONLINE.ORG) Arab Bloggers Meeting

[HTTP://DIGITALDEFENDERS.ORG](http://DIGITALDEFENDERS.ORG) Digital Defenders Partnership

Curriculum vitae

Monique Doppert volgde de opleiding journalistiek aan de Hogeschool Utrecht en werkte daarna onder meer voor *Folia Civitatis*, het weekblad van de Universiteit van Amsterdam, en de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ). Sinds 2006 is Monique werkzaam als Programme Officer West Asia bij de afdeling ICT en Media van de Nederlandse ontwikkelingsorganisatie Hivos in Den Haag. Als freelance journalist publiceerde zij in 2013 de long read 'Bassel, van nerd tot spil in het Syrische verzet', met bijbehorende app.

te omzeilen. Social Media Exchange in Beiroet is ook zo'n partij. Daarnaast hebben wij met het Digital Defenders Partnership eigen mensen in huis, die op heel technisch en specialistisch niveau bezig zijn met online veiligheid. Verder bestaan er allerlei mailversleutelingsprogramma's zoals Hushmail, waarvan critici beweren dat een gecodeerde mail juist opvalt tussen normaal e-mailverkeer. Wat ik inmiddels weet, is dat de mens zelf de belangrijkste factor is in online veiligheid. Opletten en voorzichtig zijn met je telefoon en de gegevens die erin staan, is misschien wel belangrijker dan de techniek. Je kunt de beste sloten op je huis zetten, maar als je een raam open laat staan, heb je er niets aan."

Hoe weet je dat je de juiste mensen steunt?

"Dat is het geheim van de chef. Het scouten en volgen van juiste personen vergt serieus research en inlichtingenwerk. We gaan overal naartoe om te praten en te netwerken. Eén-op-één-contact is heel belangrijk, zeker in samenlevingen waar wantrouwen de boventoon voert. Via Skype voeren we vervolgens verschillende onderhandelingsrondes over het ingediende voorstel, de subsidie en het contract. Er worden financiële verslagen en jaarrapporten overlegd, maar je kunt niet alles controleren. Het is deels dus ook gut feeling."

Heb je er weleens naast gezeten?

"Nou, dat niet zozeer, maar ik heb me weleens

achteraf afgevraagd of het beter had gekund. We hebben eens een organisatie gesteund met de aanleg van een duur vpn-netwerk, waarvan ik me later afvroeg hoe belangrijk en noodzakelijk dat eigenlijk was. Hebben we het geld op de juiste manier besteed? Het kwaad was toen al geschied, maar bij twijfel over de besteding van donorgeld trekken we meteen de stekker uit een project."

Waar ben je trots op?

"Het zijn allemaal hele kleine stapjes, kleine korreltjes zand die we bijdragen. Ik ben zelf vooral trots op de mensen, op de Bassels van deze wereld. Heel concreet is de internetsituatie in Tunesië wezenlijk verbeterd. Dat is een succes en een voorbeeld voor andere landen in de regio."

Op welke manier kunnen wij bijdragen aan een beter digitaal klimaat in het Midden-Oosten?

"Wij zijn hier enorm bevoorrecht, kunnen zeggen wat we willen en ons ontwikkelen zoals we willen. Je kunt donateur worden van Hivos of een andere ontwikkelingsorganisatie, maar het helpt al om je te verdiepen in wat er gaande is. Volg mensen die het verschil proberen te maken. Hoewel het de Arabische regio betreft, zijn er tal van interessante blogs in het Engels. Schrijven is een eenzame activiteit en het is heel prettig als je als blogger een reactie krijgt. Dat je merkt dat je gelezen wordt. Wens iemand succes, stel een kritische vraag, laat iets van je horen. Het zijn juist kleine dingen die een groot verschil kunnen maken." ■